

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 27CoP/18/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816213657  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816213657.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Marty Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú F., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v S. dieťa rodičov matky P. otca A. o rozšírenie styku s maloletou, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 22. septembra 2017, č. k. 6P/55/2016-118 a proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 2. novembra 2017, č. k. 6P/55/2016-128, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v spojení s dopĺňacím rozsudkom potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. maloletej F. T., nar. XX.XX.XXXX, otcovi maloletej A. T., nar. XX.XX.XXXX, a matke maloletej P. K. T., nar. XX.XX.XXXX, uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny S., oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, Referát poradensko-psychologických služieb, N. X, XXXXX S., výrokom II. štátu nepriznal náhradu trov konania a výrokom III. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Vec právne posúdil podľa ust. § 37 ods. 2, ods. 5, ods. 6 Zákona o rodine. Otec maloletej sa podaným návrhom vo veci samej domáha rozšírenia styku s maloletou. Uviedol, že styk sa realizuje na základe rozvodového rozsudku. Dohoda medzi rodičmi nie je možná, pretože matka maloletej s ním nekomunikuje. Ďalej uviedol, že je ochotný absolvovať všetko, čo ho priblíži k dcére, pretože má za to, že dcéra sa mu čoraz viac vzdáva. Má za to, že matka maloletej a jej rodina robia všetko pre to, aby citová väzba medzi ním a dcérou sa nevytvorila. Matka maloletej vo svojej výpovedi uviedla, že komunikuje s otcom, resp. komunikovala s ním na základe dohody, avšak on to neakceptoval. Má záujem realizovať úpravu styku, ak to maloletej vyhovuje aj mimo upravený čas. Dôvodil, že za rok a pol od realizovania úpravy styku si mohol otec vytvoriť citové väzby voči maloletej, čo sa však nestalo. Myslí si, že voči maloletej je táto situácia zaťažujúca. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie začal konanie o uložení výchovného opatrenia a konanie o úprave styku vylúčil na samostatné konanie, vzhľadom na závery ZP č. XX/XXXX, vypracovaného S.. B. C., znalcom z dobru psychológie, z ktorého záverov vyplýva realizovať niekoľko poradenských sedení otca a maloletej, ktoré by mali slúžiť najmä na vytvorenie dôvernejšej citovej vzťahovej väzby medzi otcom a maloletou. Po ich vyhodnotení navrhuje realizovať styk maloletej a otca bez prítomnosti matky, t.č. bez prespávania. Súd prvej inštancie znalecký posudok č. XX/XXXX S.. U. N. vyhodnotil ako neobjektívny z dôvodu, že nevyšetřil aj otca maloletej. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie začal konanie o uložení výchovného opatrenia a konanie o úprave styku vylúčil na samostatné konanie, vzhľadom na závery ZP č. XX/XXXX, vypracovaného S.. B. C., znalcom z dobru psychológie, z ktorého záverov vyplýva realizovať niekoľko poradenských sedení otca a maloletej, ktoré by mali slúžiť

najmä na vytvorenie dôvernejšej citovej vzťahovej väzby medzi otcom a maloletou. Po ich vyhodnotení navrhuje realizovať styk maloletej a otca bez prítomnosti matky, t.č. bez prespávania. Súd prvej inštancie znalecký posudok č. XX/XXXX S.. U. N. vyhodnotil ako neobjektívny z dôvodu, že nevyšetril aj otca maloletej. V záujme každého dieťaťa je mať pozitívne vzťahy so svojimi rodičmi, preto je povinnosťou oboch rodičov, v tomto prípade matky, pozitívne vplyvať na maloletú smerom k otcovi, povzbudzovať ju, pomáhať jej a vysvetľovať potrebu vytvorenia vzájomného kladného vzťahu medzi ňou a otcom. Z dôvodu momentálnej situácie, keď je podľa znalca maloletá ovplyvňovaná matkou voči osobe otca, čo súd prvej inštancie považuje za nebezpečné pre jej budúcnosť a môže to ovplyvniť jej vývoj, rozhodol o výchovnom opatrení aj voči matke maloletej, ktorej uložil povinnosť uvedenú vo výroku rozhodnutia. Rodičia, najmä matka, musia preklenúť vzájomné negatívne vzťahy voči otcovi maloletej a zmierniť trvajúce vzájomné napätie. Keďže pri náprave vzájomných vzťahov, je potrebné postupovať veľmi citlivo a rodičia nie sú schopní komunikácie, súd prvej inštancie dospel k záveru, že rodičia potrebujú odborné psychologické poradenstvo, pretože považoval za nevyhnutné odborne psychologicky ich viesť, z dôvodu, že v súčasnej situácii nekonajú v záujme maloletej, preto uložil podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine maloletej F. a jej rodičom na zmiernenie vzájomného napätia, navodenia optimálnej komunikácie výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny S., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Referáte poradensko-psychologických služieb, N. X, S., ako aj maloletú na vytvorenie dôvernejšej citovej vzťahovej väzby medzi otcom a maloletou s poukazom na to, že je to na prospech maloletej, pretože znalec nezistil, že by jej podrobenie sa odbornému poradenstvu mohlo spôsobiť traumu, resp. na ňu by to malo negatívny dopad ako udáva matka maloletej. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. Dopíňacím rozsudkom č. k. 6P/55/2016-128 zo dňa 02.11.2017 súd prvej inštancie doplnil výrok I. rozsudku, kde za slovom S. doplnil „obdobie jedného kalendárneho od právoplatnosti rozsudku.“ Rozhodnutie právne odôvodnil ust. §225 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP. Uviedol, že v takto určenom období uložené výchovné opatrenie môže podľa vykonaného dokazovania splniť najlepšie svoj účel a bude vytvorený dostatočný časový priestor pre všetkých zúčastnených, za pomoci odborného poradenstva, obnoviť, resp. upraviť vzájomné vzťahy.

3. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, v ktorom namietala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Súdu prvej inštancie vytýkala, že na základe vykonaných dôkazov, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadne príčin nesúhlasu maloletej o stretnutia s otcom a v tej súvislosti s určením povinnosti, uloženej maloletej, ako aj matke. Uviedla, že nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vidí v následnom nesprávnom právnom posúdení veci, pri nesprávnom posúdení vôle maloletej, s ohľadom na jej záujem. S rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o uložení povinnosti maloletej a jej rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu, pri súčasnom vylúčení konania o úprave styku na samostatné konania, sa nestotožňuje. Ďalej uviedla, že v styku otca s maloletou nikdy nebránila, naopak, svojim prístupom sa snaží vychádzať otcovi maloletej v ústrety prispôsobovaním sa termínom podľa jeho návrhu. V tejto súvislosti dodala, že maloletá sa na styk s otcom neteší, vždy sa utvrdzuje, že styk nebude dlho trvať a že matka sa od nej nevzdiala. Je toho názoru, že správanie maloletej je celkom prirodzenou reakciou na prístup otca a jeho správanie k nej. Zároveň uviedla, že podrobovanie maloletej nariadenému výchovnému opatreniu by bolo pre maloletú neprimerane zaťažujúce, kedy doposiaľ sa stretnutia s otcom na referáte poradenských služieb bezvýsledne zúčastnila viackrát a stretnutia s otcom za takýchto podmienok odmieta. Pokiaľ by otec zmenil svoje správanie, odbúraval by agresívne prejavy, bol by citlivejší a pozornejší k maloletej, tá by adekvátne na takéto zmenené prejavy zo strany otca reagovala. Matka uviedla, že povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu vníma ako zásah do svojich osobných slobôd, nakoľko je s otcom maloletej rozvedená, pričom príčinou rozvratu manželstva bolo práve správanie otca maloletej. Takáto povinnosť je v rozpore so záujmami maloletej, ktorá je z celej situácie vystresovaná a nútenie ku komunikácii s otcom za stanovených podmienok je naopak v rozpore s jej záujmami. Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty matka navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh otca na rozšírenie styku zamietol.

4. Odvolanie podala matka aj proti dopíňaciemu rozsudku. Uviedla, že súd nesprávne posúdil záujem maloletého dieťaťa, keď výchovným opatrením zaväzuje dieťa k povinnosti zúčastňovať sa sociálnemu poradenstvu, pričom takáto povinnosť je v rozpore so záujmami dieťaťa, ktoré je z celej situácie vystresované a nútenie ku komunikácii s otcom za stanovených podmienok je naopak v rozpore s jeho

záujmami. Uložené výchovné opatrenie nemôže splniť žiadny účel a obnoviť, resp. upraviť vzájomné vzťahy. Navrhla, aby odvolací súd dopĺňací rozsudok v celom rozsahu zrušil.

5. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka namiesto toho, aby mala záujem na zblížení dcéry s otcom a aby jej v tomto smere bola nápomocná, robí pravý opak. Nedokáže sa odosobniť od osoby otca maloletej a svoju nevraživosť voči nemu prenáša aj na dcéru. V odvolaní matka tvrdí, že v styku maloletej s otcom nikdy nebránila, čo však vôbec nie je pravda. Ďalej dôvodil, že matke nejde o dobro maloletej, inak by nemohla tvrdiť, že ona povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu vníma ako zásah do jej osobných slobôd. Podľa jeho názoru matka vidí problémy iba v správaní otca, vôbec nevidí a nepripúšťa chyby na svojej strane. Namietal, že by sa pri stretnutiach s maloletou choval nevhodne. Uviedol, že odborné poradenstvo je pripravený s maloletou a matkou absolvovať a vzhľadom na to odvolaciemu súdu navrhoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Matka v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu otca s dôvodmi uvádzanými otcom nesúhlasila, rozsudok súdu prvej inštancie naďalej považovala za nesprávny, pričom poukázala na to, že rozhodnutie nie je v prospech maloletej, je obmedzovaním slobody matky a maloletej. Uviedla, že maloletá nemá vytvorenú žiadnu citovú väzbu voči otcovi. Považovala za jednoznačné, že to, čo za 8 rokov otec maloletej pokazil a nevytvoril si žiadny citový vzťah, nie je možné za 1 rok napraviť. Uviedla, že otec neustále tvorí prekážky, či už na stretnutiach s maloletou a ani raz neurobil dobré gesto v prospech maloletej. Vyjadrila presvedčenie, že otec by mal absolvovať osobnú psychoterapiu zameranú na neho samého na to, ako si vytvoriť kladný vzájomný vzťah s maloletou, ako si získať jej dôveru a náklonnosť.

7. Otec v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka prehĺbenie citového vzťahu dcéry s otcom vôbec nepodporuje, práve naopak. Tvrdil, že o maloletú sa v rámci časových možností vždy postaral, aj keď je pravdou, že s matkou trávila počas manželstva viac času. Bol toho názoru, že nepodceňuje maloletú a nerozpráva pred ňou negatívne veci, ako uvádza matka. Ak táto tvrdí, že nemá vytvorený vzťah k maloletej, je to hlavne zásluhou matky, ktorá úporne bráni rozšíreniu styku otca s maloletou.

8. Matka v ďalšom písomnom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s prítomnosťou otca na výchove maloletej a takisto jeho prítomnosťou vo voľnom čase. Uviedla, že trvá na svojich tvrdeniach a rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne.

9. Otec v následnom vyjadrení uviedol, že súdom nariadené poradenstvo má napomôcť vytvoreniu dôvernejšej citovej vzťahovej väzby medzi otcom a maloletou, čo však matka ignoruje. Dodal, že v celom rozsahu trvá na svojich tvrdeniach.

10. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP.

11. Predmetom odvolacieho konania bola povinnosť maloletej F. T., nar. XX.XX.XXXX, otca maloletej A. T., nar. XX.XX.XXXX, a matky maloletej P. K. T., nar. XX.XX.XXXX podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny S., oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, Referát poradensko-psychologických služieb, N. X, XXXXX S. rozsudku zo dňa 22.09.2017, č.k. 6P/55/2016-118, v spojení s výrokom dopĺňacieho rozsudku zo dňa 02.11.2017, č.k. 6P/55/2016-128, ktorým sa táto povinnosť doplnila na obdobie jedného kalendárneho roka od právoplatnosti rozsudku.

12. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

14. V danej veci bola maloletá F. rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/56/2015-54 zo dňa 15.januára 2016 na čas po rozvode manželstva rodičov zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 130 eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený s maloletou sa stýkať vždy v nepárnom týždni príslušného mesiaca v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 13:00 hod. v prítomnosti matky a mimo jej bydliska. Podaným návrhom vo veci samej sa otec domáha rozšírenia styku s maloletou, ktorý návrh bol vylúčený na samostatné konanie uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 29.novembra 2017 č.k. 6P/55/2016-134, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.decembra 2017.

15. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie, mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30 Zákona o rodine, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

16. V danej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že po rozvode manželstva pretrvávajú medzi rodičmi napäté vzťahy, nezhody, ktoré nedokážu riešiť k spokojnosti oboch a najmä maloletého dieťaťa, čo sa môže negatívne prejavovať aj na vzťahu otca a maloletej.

17. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa musí byť podľa článku 1 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Princíp ochrany záujmov maloletého je základom úpravy rodinno-právnych vzťahov, a teda východiskovým princípom aj pri výklade a aplikácii jednotlivých ustanovení Zákona o rodine.

18. Je potrebné zdôrazniť, že záujem dieťaťa je dlhodobovo všeobecne prijímané kritérium vyplývajúce z celkového kontextu právnej úpravy vzťahov medzi rodičmi a dieťaťom, ako i z Dohovoru o právach dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha, čo vyplýva aj z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva Olsson vs. Švédsko č. 10465/83. Prisúdil sa zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Uvedené konštatovanie predstavuje potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa, a čo je v záujme jeho rodičov. Keď ich vzájomná korelácia z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov možná nie je, prednosť má vždy záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa musí byť teda vždy postavený na piedestál, a preto nie je umožnené rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie alebo rozvoj dieťaťa, s poukazom na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Elsholz vs. Nemecko č. 25735/94, Ignaccolo-Zenide vs. Rumunsko č. 31679/96 a Nuutinen vs. Fínsko č. 32842/96.

19. Odvolací súd má na základe obsahu spisu za preukázaný rozvrat vzťahov medzi rodičmi, absolútne žiadnu snahu vecne komunikovať bez toho, aby dochádzalo k spochybňovaniu krokov druhého rodiča, čo sa následne negatívne prejavuje aj na vzťahu otca a maloletej. Podľa názoru odvolacieho súdu pre priaznivý emocionálny a duševný vývoj maloletej iste nie je vhodné, ak rodičia do kontaktu s dieťaťom prenášajú svoje nezvládnuté emócie, čo dieťa veľmi citlivo vníma. Tiež nie je vhodné podkopávanie autority druhého rodiča, čo vedie k vnútornej frustrácii dieťaťa. Rodičia sa musia naučiť spolu vychádzať, lebo inak sa môžu u dieťaťa spustiť rôzne negatívne reakcie. Je nutné, aby sa obaja rodičia zamerali na

spoločné výchovné postupy, pravidelnosť činností a aktivít, aby výchovné prostredie poskytlo maloletej istotu vo vzťahoch, stabilitu v prostredí a pozitívne city v emóciách.

20. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako záujem zdravia dieťaťa. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

21. V danej veci súd prvej inštancie správne uložil rodičom a maloletemu dieťaťu výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, podľa ktorého, ak je to potrebné v záujme maloleteho dieťaťa, súd môže uložiť maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach. Práve účelom takéhoto výchovného opatrenia je zlepšenie komunikácie medzi rodičmi, ako aj otcom a maloletou, a bude sa realizovať Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately. Keďže sa jedná o výchovné opatrenie uložené súdom, sú obaja rodičia a maloleté dieťa povinní sa odbornému poradenstvu podrobiť. Súd je povinný sústavne sledovať vykonávanie tohto výchovného opatrenia v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S..

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa ust. § 387 ods. 2 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaní nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by oprávňovala súd rozhodnúť o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 55 CMP.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletemu možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.